

Barn- och utbildningsförvaltningen

Handläggare: Ulla Wredle
Titel: Enhetschef
E-post: ulla.wredle@norrtalje.se

Till: Barn- och skolnämnden

Svar till Skolinspektionen efter uppföljningsbeslut gällande Edsbro skola (SI Dnr 43-2018:10729)

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden beslutar att besvarar Skolinspektionens förelägganden av Edsbro skola med barn- och utbildningskontorets tjänsteutlåtande daterat 2020-09-27.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Norrtälje kommun under vårterminen 2019. Skolinspektionen fattade den 19 juni 2019 beslut efter tillsyn för Edsbro skola vilket resulterade i ett antal identifierade brister.

Skolinspektionen har nu genomfört en ny uppföljning av dessa brister och inkom den 13 april 2021 med ett nytt beslut. I beslutet från april 2021 framkommer det att brister kvarstår inom trygghet för eleverna under raster, att trygghetsarbetet behöver följas upp och åtgärdas, studiero behöver kartläggas samt att kartläggningen ska resultera i åtgärder som ska vidtas för att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av studiero.

Rektor på Edsbro skola har tillsammans med huvudmannen genomfört flera insatser för att komma tillrätta med de områden som kvarstår i Skolinspektionens föreläggande.

Ärendet

Beskrivning

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Norrtälje kommun under vårterminen 2019. Skolinspektionen fattade den 19 juni 2019 beslut efter tillsyn för Edsbro skola. I beslutet bedömde Skolinspektionen att det fanns brister avseende värdegrundsarbetet, elevhälsans förebyggande- och hälsofrämjande arbete, den studie- och yrkesorienterande verksamheten och det systematiska kvalitetsarbetet. Vid uppföljning av beslutet konstaterades att alla brister inte avhjälpats och Skolinspektionen fattade ett nytt beslut 30 mars 2020. I beslutet bedömde Skolinspektionen att det fanns brister avseende värdegrundsarbetet, trygghet och studiero, elevhälsans förebyggande- och hälsofrämjande arbete och den studie- och yrkesorienterande verksamheten.

Skolinspektionen har nu genomfört en ny uppföljning av dessa brister och inkom den 13 april 2021 med ett nytt beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Norrtälje kommun inkom med 16 september, intervjuer och skolbesök den 2 november samt digitala intervjuer den 3 november, 12 november och 16 november 2020. I beslutet från april 2021 framkommer det att vissa brister kvarstår för huvudmannen att åtgärda.

1. Se till att rektorn, i samarbete med personal och elever, ser över vuxennärvaron under rasterna för att tillförsäkra eleverna en trygg skolmiljö, samt vid behov ökar denna närvaro eller annars vidtar relevanta åtgärder för att skapa en ökad trygghet för eleverna under rasterna. (1 kap. 5 §, 2 kap. 8-9 §§ skollagen, 5 kap. 3 skollagen; Lgr 11, 1 God miljö för utveckling och lärande, 2.3 Elevernas

inflytande och ansvar, 2.8 Rektorns ansvar, förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet [SKOLFS 2010:37] med bilaga.)

2. Se till att rektorn, genom att inhämta uppgifter från lärare och elever, följer upp och utvärderar de åtgärder som vidtagits för att tillförsäkra eleverna en trygg skolmiljö. I samband med utvärdering av vidtagna åtgärder ska rektorn också ta ställning till om andra eller ytterligare åtgärder behövs och i förekommande fall besluta om sådana samt se till att dessa genomförs. (2 kap. 9-10 §§ skollagen; Lgr 11, 1 Varje skolas utveckling, 2.8 Rektorns ansvar.)

3. Se till att rektorn, tillsammans med personalen, kartlägger orsaken till att studieron brister samt de behov som finns i aktuell klass och utifrån denna kartläggning vidtar de åtgärder som krävs för att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero (2 kap. 9 och 10 §§, 5 kap. 3 § skollagen, Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar).

4. Se till att rektorn, genom att inhämta uppgifter från lärare och elever, följer upp och utvärderar de åtgärder som vidtagits för att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av studiero. I samband med utvärdering av vidtagna åtgärder ska rektorn också ta ställning till om andra eller ytterligare åtgärder behövs och i förekommande fall besluta om sådana samt se till att dessa genomförs. (2 kap. 9-10 §§ skollagen; Lgr 11, 1 Varje skolas utveckling, 2.8 Rektorns ansvar.)

I beslutet den 13 april 2021 framgår det att Skolinspektionen bedömer att Norrtälje kommun vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa brister i värdegrundsarbetet, elevhälsans förebyggande- och hälsofrämjande arbete samt hur skolan tillgodoser elevernas behov av vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesval.

Lagkrav

Skollagen 2010:800

Koppling till gällande styrdokument

Skollagen 2010:800

Läroplanen för grundskolan

Skolförordningen

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Inte aktuellt

Förvaltningens analys och slutsatser

Rektor på Edsbro skola har tillsammans med huvudmannen genomfört flera insatser för att komma tillrätta med de områden som kvarstår i Skolinspektionens föreläggande. Rektor beskriver resultat och insatser enligt följande:

Trygg skolmiljö för elever på rasterna

Edsbro skola har i kvalitetsarbetet kommit fram till att skolan behövt fortsätta arbetet med trygghet och trivsel på rasterna. Analysen visar på två olika orsaker: en bristande värdegrund som bidrar till svårigheter att leka och lösa konflikter, samt bristen på inspirerande skol/lek-miljö.

För att skapa en tryggare raster för eleverna har följande åtgärder vidtagits på Edsbro skola under läsåret 20-21.

Åtgärder

En genomförd insats trivselledare. Från januari 2021 är Edsbro skola med i organisationen *Trivselledare*. Målet är att öka trivseln, förebygga konflikter, främja värderingar som inkludering och kamratskap. I varje klass från åk 3-6 finns trivselledare bland elever som tillsammans med ansvarig vuxen för programmet genomför rast-lekar som inkluderar alla årskurser. Alla raster har inte trivsellekar men programmet skapar intresse att fortsätta leken utan att den är schemalagd. Trivselleken inkluderar även elever som av olika anledningar har svårare att hitta kamrater att dela rasten med.

Från april har skolan utvecklat rast-boden. Den är öppen varje rast, har rena och hela leksaker samt har en ny struktur i hur innehållet visas upp. Syftet med boden är att bjuda in till lek och aktivitet för alla elever och underlätta för flera att få en aktiv rast. En lärarassistent ansvarar för boden så att den uppdateras med nya leksaker under året.

I skolans analys om varför rasterna inte varit trygga har vi sett att rasterna inte inbjöd till lek och kamratskap vilket åtgärderna ovan syftat att göra. En annan orsak till att tryggheten inte var tillräcklig är elevernas förmåga att hantera konflikter och hur vi umgås och leker på ett vänskapligt och inkluderande sätt. Alla klasser har under läsåret arbetat med värdegrunden utifrån kamratskap och hur vi respekterar varandra med syfte att få en tryggare skolmiljö för alla. Vi hade önskat att kunna arbeta mer klassövergripande. Det har inte varit möjligt på grund av Covid-19 med restriktioner att inte blanda grupper eller samlas i större grupper.

Skolan har nu fler rastvakter på skolgården för att öka tryggheten och för att elever lättare ska kunna få hjälp av vuxen. Skolgården omger skolan på tre sidor och med två rastvakter är det möjligt att alltid vara synlig för eleverna oavsett på vilken del av skolgården som de leker. Rektor har under året följt upp så att nolltoleransen upprätthålls mot olika former av maktlek både aktivt ute med klasserna och med lärargruppen.

Resultat och uppföljning

Rektor har följt resultaten genom att elevhälsan, specialpedagog och kurator observerat raster, tillsammans med lärarlaget, utvärderat raster och insatser med skolans elevråd samt en trivselenkät i april 2021.

Sammanfattningsvis är både personal och elever överens om att rasterna känns tryggare. Eleverna uppfattar rasterna som roligare och tycker att framförallt rast-boden bidrar till att det finns mer att göra på rasterna. På elevråd och med lärarlag har vi tagit upp hur vi kan fortsätta utveckla boden genom att kontinuerligt fylla på med nyheter med jämna mellanrum. Skolan har i samverkan med huvudmannen fått extra resurser för en lärarassistent. Det möjliggör en bättre bemanning under raster vilket ses som en framgång genom att vuxna finns mer tillgängliga och att skolan kan ha en välfungerande rast-bod.

Skolan fortsätter under innevarande läsår att arbeta med trivselledare. Antalet elever som deltar i lekarna har varit från nästan hela skolan till ett fåtal. Att det skiljer mellan hur många som deltar beror på om andra spontana lekar är det som intresserar mer än trivselleken. Förutom att bidra till mer aktiva raster ser vi en vinst i att eleverna ansvarar för lekarna och är en bra modell för äldre att vara goda förebilder för de yngre då de ansvarar för lekarna. I programmet ingår även utbildning av trivselledarna (elever) genom att under en dag varje termin träffas och tillsammans prata om hur de är goda förebilder och kan inkludera så många som möjligt i lekarna. Trivselledarna byts varje termin vilket ger flera elever möjlighet till att vara goda förebilder.

I trivselenkäten som genomfördes i april 2021 svarade 95% av eleverna att de var trygga på rasterna. Två av skolans elever svarade att de inte var helt trygga.

Skolans elevhälsa ser att klimatet på rasterna har förändrats och att elever leker över klassgränser. Eleverna är mer aktiva och personalen har blivit mer vaksamma mot maktlek och ingriper fortare och mer konsekvent. Det är svårt att mäta värdegrundsarbetet men elevernas förmåga att lösa konflikter är bättre och är troligen ett resultat av värdegrundsarbetet.

Behov av ytterligare insatser

Elevrådet har vid utvärdering föreslagit att personal ska röra sig mer runt på skolgården än vad de gör och förslaget är att rastvakter ansvarar för olika delar av skolgården när de är ute. Insatsen påbörjas höstterminen 2021.

Trygghet och trivsel på rasterna är en återkommande punkt för arbetslaget där personal delar reflektioner från arbetet ute på rastgården. De följer upp tillsammans med eleverna för att i ett tidigt skede kunna förebygga områden eller lekar som alla behöver vara uppmärksamma på.

Studiero

Orsaker till bristande studiero på Edsbro skola

I två av fyra undervisningsgrupper har skolan från våren 2020 till januari 2021 haft stora svårigheter att rekrytera lärare. Trots stora ansträngningar har vi haft problem med lärarkontinuiteten i elevgrupperna under denna period. Anledningen till att vi saknat lärare är sjukskrivningar samt Covid-19, där personal i riskgrupp inte kunnat arbeta. Regeringen har med kort varsel ändrat riktlinjer för riskgruppers möjlighet till arbete vilket bidragit till att det varit svårt med framförhållning. Vid skolstarten hösten 2020 fick en lärare lämna skolan två dagar innan skolstart. Enligt riktlinjerna skulle läraren haft möjlighet att vara tillbaka i november men den rekommendationen flyttades fram med kort varsel fram till 30/9 2021.

Svårighet med bemanning har medfört bristande ledarskap i klasserna som skolan kompenserat med stöd av elevhälsan och mer resurser. Svårigheten med ledarskapet har framförallt varit att arbeta med fungerande rutiner som skapar studiero.

Allt grupperna har haft flera olika lärare som ansvarat för grupperna på grund av svårigheten med bemanning medförde även att det kontinuerliga och återkommande värdegrundsarbetet inte fungerat tillräckligt bra i grupperna. Det har varit oroligt i grupperna där elever haft behov att arbeta med värdegrundsfrågor kring kamratskap och respekt för varandra för att skapa en inkluderande miljö.

Åtgärder

För att komma tillrätta med bemanningen i två av skolans grupper bestämdes tillsammans med huvudmannen att annonsera och tillsätta vikarier i grupperna oavsett hur pandemin utvecklades. Från januari 2021 var lärare på plats i grupperna och kunde långsiktigt arbeta med värdegrund och studiero i grupperna.

Skolan har under läsåret 2020-2021 arbetat kollegialt med lektionsstruktur och med mål att skapa framgångsrika strukturer som bidrar till studiero för eleverna. Arbetet har givit lärare en gemensam bas att utgå ifrån samt struktur som vi vet är framgångsrikt i klassrummen. I klassrummen används tydligare bild-stöd och strukturer som också bidrar till förväntningar på eleven.

På grund av pandemin har skolan inte haft möjlighet att arbeta med värdegrundsfrågor gruppövergripande under läsåret vilket vi ser som en brist. (Gemensamma temadagar, friluftsdagar, elevens val, kompisgrupper.) Lärare har under två tillfällen fördjupat sig i värdegrundsfrågor utifrån skolverkets material i syfte att skapa samsyn kring värdegrundsfrågor. Värdegrundsarbetet på gruppnivå i åk1-4 blev lidande under hösten då skolan hade stora svårigheter att bemanna grupperna på grund av långtidssjukfrånvaro. Vårterminen startade med två nya lärare i grupperna åk 1-4 och tillsammans med övriga lärare påbörjades ett gemensamt arbete med värdegrunden utifrån skolverkets moduler. I båda grupper där arbetat varit eftersatt från hösten arbetades systematiskt med värdegrundsarbetet vilket givit resultat både i antal anmälda kränkningar men även hur elever svarar på trygghetsenkäter i april 2021. Vi ser även att arbetat med värdegrunden förbättrat elevernas relationer till varandra inom gruppen.

Lärare har från november 2020 haft handledning från specialpedagog för att kartlägga gruppens behov och hur lärarna kan möta dem för att skapa studiero. Specialpedagog och lärare har arbetat med rutiner för starter, övergångar, avslut och få dem att fungera in klasserna. Tillsammans med specialpedagogen har även insatser gjorts för enskilda elever med hjälpmedel för att underlätta skolvardagen som snurrplattor, brusreducerande hörselkåpor, skärmar mm.

Resultat

Specialpedagogen har kontinuerligt fortsatt besöka klasserna under året och följt upp tillsammans med ansvariga lärare. Specialpedagogen ser att studieron förbättrats och hur lärare håller i rutiner och även involverar eleverna i ansvaret. Klasserna har arbetat fram gemensamma klassrumregler som kompletterar skolans ordningsregler. I gruppen 3-4 ser vi stora framsteg under året som är resultatet av gott ledarskap och fungerande värdegrundsarbete.

Även i gruppen 1-2 ser vi att det idag finns tydliga rutiner, bättre struktur på lektioner och ett resultat av individuella hjälpmedel för eleverna som gör att de får en bättre skolvardag. Lärare i grupp 1-2 fick

initialt stöd av kurator i att starta upp värdegrundsarbetet som varit strukturerat utifrån teman och återkommande samtal i klassen. Vi ser att det skapt en god bas för gruppen som idag har bättre relationer till varandra och antalet konflikter i gruppen har minskat och förmågan att hantera dem.

På elevrådet där rektor träffar eleverna är trygghet och studiero i alla klasser en stående punkt på dagordningen. Gruppen 3-4 är nöjda med sin studiero och ser hur den under vårterminen förändrades och ser att deras nya lärare har hjälpt dem. Samma resultat visar trivselenkäten i april 2021 där klassen visar att de har studiero. I gruppen 1-2 berättar eleverna att det blivit bättre under året och att de tycker att det är mindre konflikter och fler lektioner där det är bra studieresultat. De tycker inte att det är bra hela tiden och trivselenkäten visar samma resultat. Lärare i grupperna ser att det blivit bättre och instämmer i elevernas bild och ser ett behov av fortsatt stöd i arbetet med studiero i grupp 1-2. Relationer mellan elever ser lärare har förbättrats och att det är en god grund för fortsatt arbete.

Ytterligare åtgärder

Rektor ser goda resultat både av värdegrundsarbete i klasserna samt att studier förbättrats i båda grupper där det saknas men att arbetet i grupp 1-2 behöver fortsätta genom stöd av centrala elevhälsan i form av fortsatt handledning.

Tidplaner

Ärendet behandlas på barn- och skolnämndens sammanträde den 4 oktober 2021.
Beslut ska vara Skolinspektionen tillhanda senast den 13 oktober 2021.

Jenny Nordström
Förvaltningsdirektör
Barn- och utbildningskontoret

Agneta Brus
Verksamhetschef
Barn- och utbildningskontoret

Bilagor

Beslut efter uppföljning av förskoleklass och grundskola, efter tillsyn av Edsbro skola belägen i Norrtälje kommun.

Beslut skickas till

Statens Skolinspektion
Rektor på Edsbro skola
Enheten för resultat- och analys
Biträdande verksamhetschef för grundskolan